

Historisk bakgrunn RNoAF

RNoAF ble formelt opprettet som en egen forsvarsgren 10. november 1944. Før 1944 var RNoAF delt i to, nemlig Hærens Flyvevaaben og Marinens Flyvevaaben. Etter at kampene i Norge var avsluttet, etablerte Hærens og Marines Flyvevaaben seg i England, underlagt Joint Chiefs of Staff. Norske luft og bakkemannskaper opererte som en del av RAF, både i rene norske skvadroner, men også i skvadroner som tilhørte RAF Ferry Command og RAF Bomber Command. Norske mannskaper opererte to skvadroner med Spitfires, nemlig 331 Squadron ble opprettet 21. juli 1941 og 332 skvadron. Begge tilhørte RAF 132 (Norwegian) Wing sammen med RAF 66 skvadron som også var en Spitfire skvadron.

I tillegg til de to ovennevnte skvadronene, hadde Norge også to andre skvadroner nemlig 330 og 333 som begge var maritime skvadroner.

330 skvadron ble offisielt opprettet på Island 25. april 1941 med betegnelsen 330 (N) Squadron. Oppdraget var å eskortere konvoier og patruljere etter ubåter og fiendtlige fly. Skvadronen ble stasjonert like utenfor Reykjavík, og det første operative toktet ble fløyet 23. juni samme år.

Kort tid senere ble det opprettet en avdeling i Akureyri (B-flight), deretter en i Budareyri (C-flight). Skvadronen var utstyrt med 18 Northrop N-3PB sjøfly. A-flight hadde opprinnelig seks fly, de to andre tre hver.

I februar 1943 ble 330 (N) flyttet til Oban i Skottland og utstyrt med nye fly av typen Short Sunderland. Senere samme år flyttet skvadronen til Sullom Voe på Shetland der den opererte 13 fly fram til krigens slutt.

333 skvadron ble opprettet 8. februar 1942, «Catalina-avdelingen», opprettet i Woodhaven i Skottland. Avdelingen var underlagt 210 Squadron RAF, og det første av fire Catalina-fly ankom ikke lenge etter opprettelsen. Offisielt gikk avdelingen under navnet Norwegian Detachment Woodhaven. I begynnelsen av 1943 fikk avdelingen ny betegnelse, 1477 (Norwegian) Flight, samtidig som den ble tilført seks Mosquito-fly. Dermed var avdelingen så stor at det ble naturlig å opprette en skvadron. 333 (Norwegian) Squadron ble opprettet 10. mai 1943 med Catalina-flyene i en A-flight og Mosquitoene i B-flight.

Både 330 og 333 skvadronen var underlagt RAF Coastal Command.

Norge hadde ved utbruddet av krigen (9. april 1940) utdannet totalt 578 flyvere ved Hærens og Marinens flyskoler, 362 flyvere ved Hærens Flyskole og 216 flyvere ved Marinens Flyskole.

Kommisjonsreise av kaptein B. F. Motzfeldt (HF) og orlogskaptein Kristian Østbye til USA, medførte at de ved retur til England i 1940 hadde med seg kontrakter for ca. 100 feltfly, 36 Curtiss P-36 jagerfly Mohawk, 36 Douglas 8-A lette bombefly, 24 Northrop fly og 100 Wright Cyclone 1200 hk flymotorer. Til sammen 194 fly.

Da kampene i Sør-Norge opphørte i 1940, fikk kaptein Bjarne Øen, som fungerte som sjef for Hærens flyvåpen, en tredelt ordre av general Otto Ruge:

- bring utdannet flypersonell til Storbritannia,
- få britene til å hjelpe til med fly for å opprette norske skvadroner med dette personellet
- sett disse skvadronene inn i kampene i Nord-Norge.

Ved opprettelsen av 331 skvadron 21. juli 1941 hadde major Bjarne Øen utført den ordre som var gitt han av general Otto Ruge, om enn litt annerledes enn forutsatt.

Administrator Scramble Database